

1

Metinde, varlıkların kendi başlarına taşıdıkları hangi özellikler onların zorunlu var olan bir Yaradıcıya delil savılmaktadır?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 1

Her bir varlığın birçok ihtimal
içinden belirli bir varoluşa, düzenli
bir şekle ve faydalı niteliklere
sahip olması buna delil
gösterilmektedir.

2

Bir varlık birleşik yapılara
katıldığında şahitliği nasıl
değişmektedir?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 2

Tek başınayken yaptığı işaret devam eder; ayrıca içinde yer aldığı her bütün içinde yeni yönlerden Yaratıcısını göstermeye baslar.

3

En büyük birleşik yapıya kadar uzanan bu ilişki, Yaratıcının hangi sıfatlarına işaret eder?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 3

Onun varlığının zorunlu oluşuna, seçerek iş yapmasına ve irade sahibi olduğuna işaret eder.

4

Bir şeyi pek çok birleşik yapı
içinde uygun yerinde tutabilmek
neden yalnız o bütünlerin
Yaratıcısına nisbet edilmektedir?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 4

Çünkü böylesi bir yerleştirme, parçanın bütün yapılarla olan ince bağlarını ve uyumunu birlikte bilmeyi ve korumayı gerektirir.

5

“Bir tek şeyin çok sayıda dille
şahitlik etmesi” ifadesi ne
anlatmaktadır?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 5

Bir varlığın hem kendi mahiyetiyle hem sıfatlarıyla hem de katıldığı farklı yapılar içindeki konumuyla ayrı ayrı deliller sunmasını anlatmaktadır.

6

Metne göre bu delillerin sayısı yalnız mevcut varlıklarla mı sınırlıdır? Açıklayınız.

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 6

Hayır. Deliller sadece varlıkların sayısı kadar değil; onların nitelikleri ve dahil oldukları birleşik yapılar kadar da çoğalmaktadır.

7

Burada “imkân” açısından gelen
şahitliklerle kastedilen ana fikir
nedir?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 7

Sayırsız ihtimal arasından hikmetli ve belirli tercihlerin yapılması, bu tercihleri yapan bir Yararııcının bulunduğunu göstermektedir.

8

Son cümlelerdeki hitabın amacı
nedir?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 8

İnsanı gafletten uyandırmak,
kâinattaki açık delillere karşı
duyarsız kalmanın ne kadar büyük
bir akıl ve idrak eksikliği olduğunu
fark ettirmektir.

9

Parçaların kendi zatları ve sıfatları bakımından birçok yol arasından belirli bir hâlde bulunmaları neyin göstergesi kabul edilmektedir?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 9

Bu durum, onları bilinçli ve hikmetli şekilde takdir eden zorunlu var olan bir Yaratıcıyı göstermektedir.

10

Metinde “hikmetli suret” ve
“faydalı sıfatlar” vurgusunun
önemi nedir?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 10

Varlıkların rastgele değil, maksatlı ve yerli yerinde özelliklerle yaratıldığını düşündürmesidir.

11

Varlıkların birleşik yapılara girmesi
delil kuvvetini nasıl etkiler?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 11

Delili zayıflatmaz; aksine daha da artırır. Çünkü her yeni yapı içinde yeni bir uygunluk ve görev ortaya çıkar.

12

Nisbet, vazife ve hizmet kavramları burada neyi anlatmak için kullanılmaktadır?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 12

Bir varlığın yer aldığı bütünde belli ilişkiler kurduğunu, belli bir iş gördüğünü ve düzenli bir rol üstlendiğini anlatmaktadır.

13

Bir şeyi bütün birleşik yapılardaki ilişkileri bozmadan yerleştirebilmek hangi bilgi ve kudreti gerektirir?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 13

O yapıların tamamını kuşatan bir ilim, hikmet ve yaratma kudretini gerektirir.

14

Metinde neden tek bir şeyin
şahitliği binlerle ifade
edilmektedir?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 14

Çünkü tek bir varlık, farklı yönlerden ve farklı bağlamlarda tekrar tekrar aynı hakikate delil olmaktadır.

15

Şahitliklerin “mevcudatın sıfat ve mürekkebatı adedince” artması nasıl anlaşılmalıdır?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 15

Her varlığın özellikleri ve dahil olduğu her birleşik düzen ayrı bir delil kapısı açtığı için deliller çok katmanlı hâle gelmektedir.

16

Son hitaptaki eleştiri daha çok
hangi tutuma yöneliktir?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 16

Kâinattaki işaretleri görmezden
gelen, dinlemeyen ve
düşünmeyen gaflet hâline
yöneliktir.

17

Metne göre bir varlığın özel bir varoluşa sahip olması niçin önemlidir?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 17

Çünkü pek çok mümkün hâl
arasından belirli bir şekilde var
edilmesi, bilinçsiz tesadüfle değil,
tercih eden bir Kudretle açıklanır.

18

Bir varlığın kendi sıfatlarıyla
şahitlik etmesi ne demektir?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 18

Taşıdığı özelliklerin, ölçülü ve faydalı oluşuyla Yaratıcısının hikmetini göstermesi demektir.

19

“Mürekkeb” içinde yer almak
varlığa hangi ek tanıklık imkânını
kazandırır?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 19

İçine girdiği her yapıda yeni bağlar, görevler ve uygunluklar üzerinden ayrıca delil olma imkânı kazandırır.

20

En büyük yapılara kadar uzanan
bu düzen neden iradeyi de
gösterir?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 20

Çünkü farklı seviyelerdeki ilişkilerin her biri seçilmiş ve korunmuş bir tertibi gösterir; bu da kasıt ve tercihe işaret eder.

21

Parçayı yerine koyan ile bütün yapıları yaratan arasında nasıl bir ilişki kurulmaktadır?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 21

Bir parçayı tüm bağlarıyla uygun yere koyabilen zatın, o bütünlerin de yaratıcısı olması gerektiği söylenmektedir.

22

Tek bir şeyin çok sayıda tanıklık taşıması hangi düşünceyi güçlendirir?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 22

Allah'ın varlığına dair delillerin az ve sınırlı değil, çok yönlü ve sürekli olduğunu güçlendirir.

23

İmkân noktasından gelen delillerin
çoğalması hangi sonuca
götürmektedir?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 23

Zorunlu var olanın mevcudiyetine dair şahitliğin son derece geniş ve güçlü olduğuna götürmektedir.

24

Metnin sonunda muhataba
yöneltilen sert soru neyi
amaçlamaktadır?

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-

Cevap 24

Deliller bu kadar açıkken onları
fark etmemenin normal bir
eksiklik değil, ağır bir gaflet
olduğunu hissettirmeyi
amaclamaktadır.